

esBALUARD | **museu** d'art modern
i contemporani de **palma**

2016

Durant aquest any 2016 seguim el pla estratègic creat a través del document aprovat en Patronat i fruit del treball de la direcció del museu amb l'equip, un document essencial que porta el nom de "Es Baluard 2018".

Amb la perspectiva enfocada en el mig termini ens centrarem en reforçar el sentit i la funció del Museu com a museu.

La pancarta a l'entrada de les nostres instal·lacions i col·locada sobre la façana, més enllà de la seva funció senyalèctica, ha mantingut visible aquesta idea de construcció i revisió constant, des de l'horitzontalitat, tenint en compte la societat, la tornada social cap a ella i també l'empoderament de la nostra institució com a estructura singular que ha de contribuir a activar el teixit cultural i de serveis del nostre entorn immediat.

Un treball des de les nostres instal·lacions però també fora d'elles, a través de les accions "Es Baluard en Moviment" (presentacions, projectes en col·laboració, itineràncies...) i els projectes a Internet i a les xarxes socials atents a les demandes de la societat.

Es Baluard avança així com un model de museu per a la dinamització i preservació de l'art i la cultura, també per a un nou tipus d'oci i formació més enllà de les parets del museu, donat que el que estem construint és un model de museu com a estructura cultural flexible i atenta al present real.

Quin és el repte avui des de la institució museística front al patrimoni i la història de l'art? En un món envoltat d'imatges, un museu és un santuari. En els seus magatzems es conserva, en les sales d'exposició es provoca l'enfrontament d'aquestes davant el públic com a espectador amb nous focus, noves lectures, permutacions i combinacions de les mateixes. Les audiències que el visiten poden elegir entre submergir-se en la batalla dialèctica i de pensament o adoptar posicions contemplatives més passives com a delit estètic.

Nosaltres, com preconitzava Walter Benjamin, postulem que la història no és quelcom del passat sinó del present i presentem les seves imatges completant les seves llacunes quan el discurs ho requereix, incitant al pensament i procurant el coneixement. El museu ha d'adoptar una funció crítica i propiciar anàlisis discursius sent un espai de diàleg.

A més de la conservació i la difusió de l'art, els pilars d'Es Baluard són l'educació i la formació a tots els nivells. Intentem amb això que el màxim de programes que s'ofereixen en aquest sentit siguin gratuïts.

El col·leccionisme com a gest i actitud és el que permet la transmissió del coneixement i de l'objecte material. Els diversos agents vinculats al sistema de l'art -crítics, historiadors, conservadors, restauradors, comissaris, galeristes i marxants- ho propicien. En el contenidor per als rastres i les petjades de la cultura, com a gran arxiu d'allò tangible i intangible, a vegades s'oblida l'artista i l'acte creatiu. No obstant això, sense els artistes no estariem parlant d'art.

Amb això considerem fonamental repensar la noció de museu com a servei públic amb una consciència social, construint una identitat i models de pensament suportats per allò real proper i amb vocació de ser node i radar en les xarxes del sistema cultural. No es tracta sols d'un exercici intel·lectual sinó, en cada una de les accions que produïm, evidenciar aquesta voluntat de legitimar el sentit del museu avui.

A què s'enfronta l'espectador immers en la caixa blanca de l'espai expositiu quan l'acció cultural pot anar més enllà d'ella? Quin és el sentit d'allò públic quan els museus com a exercici de democràcia són encara una assignatura pendent? De què parlem quan parlem d'una gestió horitzontal de la cultura o del retorn social?

Un museu és una àgora, una plataforma per als trànsits físics i les deambulacions virtuals. Un museu és l'aposta cap al futur d'una societat més justa i culta. Així és reconegut pels organismes internacionals com la UNESCO: La cultura és, primer, un servei social i públic que genera identitat, cohesió social, pensament crític i una infinitat de valors enriquidors i positius que són avui dia més necessaris que mai per al bon desenvolupament social i econòmic d'una comunitat.

Els projectes que han estat treballats des de l'any anterior, seguiran bé el seu reforçament o consolidació destacant:

- El complex cultural: activació de l'àrea circumdant i anàlisi de possibilitats de conservació i preservació.
- Els grups de treball transversal entre àrees es centren en: Públics, Comunicació/Imatge, Autofinançament i Continguts.
- La pàgina web i la visibilitat a Internet: llançament i activació tant en web com en dispositius mòbils.
- L'I + D continu en Educació i Formació, una àrea que té especial rellevància a Es Baluard i que des de 2013 no sols genera projectes i programes sinó que produeix una permanent revisió i anàlisi del seu sentit i funcions amb reunions internes que estructurin els seus eixos estratègics i ontologia. Aquesta línia del museu tan vinculada al sentit d'allò públic i els públics, la construcció d'audiències i la revisió del treball amb la societat està així mateix configurada per a donar prioritat a la mediació i als serveis de programes públics.

Els continguts artístics van marcats sempre des de la pròpia direcció del museu cercant la qualitat i l'exigència que tota entitat de primera línia com és aquesta ha de tenir per a ser respectada tant a nivell nacional com internacional.

El mètode de treball dels grups permet que aquesta construcció pugui ser participativa des de l'equip del museu i es construeixi també des de l'horitzontalitat i el diàleg de forma que programes, activitats i exposicions tinguin un sentit i una personalitat diferencial de qualitat i marca.

Nekane Aramburu
Directora

604.296 visitants 2016 al complex

7.471 visitants a les exposicions a l'exterior

12 Dies de PORTES OBERTES al llarg de l'any

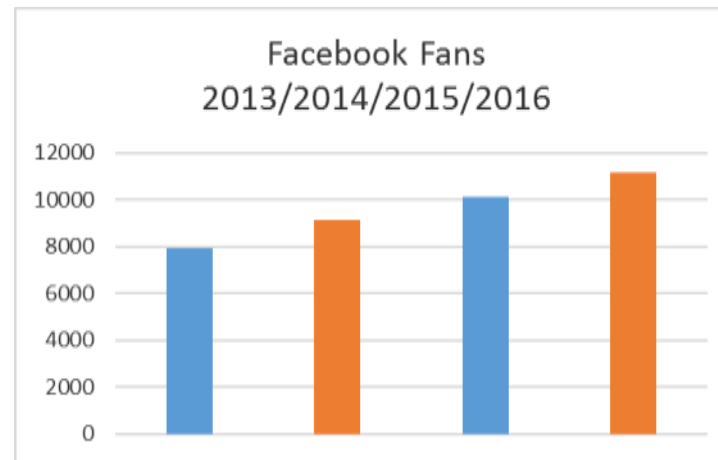
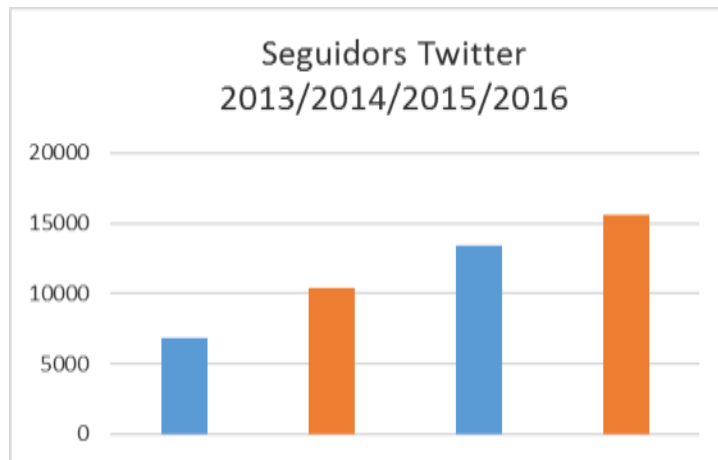
amb **30.801** VISITANTS

52 Dies "TU DECIDEIXES" al llarg de l'any

amb **103.193** VISITANTS

COMUNITAT ONLINE

+ 77.000 visitants Web

+ INFORMACIÓ + TRANSPARÈNCIA

LA COL·LECCIÓ

+ 660 obres

- 227 obres de la Col·lecció exposades al 2016
- 22 noves incorporacions (pintura, escultura i vídeo)
- 2 obres de la Col·lecció en préstec al 2016 a 3 seus
- 2 nous artistes a la Col·lecció i ampliació de la representació al fons de 4 artistes
- 2 exposicions dedicades a la Col·lecció a altres centres: Es Polvorí (Eivissa) i CEART (Fuenlabrada, Madrid)

+10

Projectes expositius al museu

+2

Projectes expositius a altres centres

+ info:

<http://www.esbaluard.org/es/exposicions/anteriors/?any=2016>

<http://www.esbaluard.org/es/colleccio/permanent>

AL MUSEU ES BALUARD

- Gabinet.Helena Almeida
- Reproductibilitat 2.1. Narcisa Hirsch, est-oest (una aproximació a la seva obra 1967-1999)
- Waste Lands
- Col·lecció permanent. Carte Blanche a Isaki Lacuesta. Mirar dues vegades (les col·leccions falses de l'emir)
- El turment i l'èxtasi . Art d'origen llatinoamericà en les col·leccions de Mallorca, una revisió des de la contemporaneïtat.
- Thomas Hirschhorn. Equality Float (carrossa de la igualtat)
- Ana Laura Aláez. Trans-estàtua
- Reproductibilitat 2.2 Colección olorVISUAL
- Observatori. Joan Bennassar. The sun is gone but we still have the view . Tercera beca de producció a la creació videogràfica DKV-Es Baluard 2016
- Col·lecció Permanent

A ALTRES CENTRES:

- Estar-ne al corrent 1. Es Polvorí (Eivissa)
- Islas y horizontes. Obras de la colección Es Baluard. CEART (Fuenlabrada, Madrid)

7 Exposicions de producció pròpia

5 Exposicions en coproducció amb altres centres/entitats

2 Projectes d'investigació al voltant de la col·lecció

- Arxiu Balears
- Projecte Museu

+

Activitats Paral·leles

- Introducció a l'obra de Narcisa Hirsch
- Carte Blanche a Isaki Lacuesta vista per Pedro G. Romero
- Visites guiades específiques
- Encontres amb artistes, comissaris i col·lectius específics
- Activitats de Finissage

+ info:

<http://www.esbaluard.org/ca/colleccio/mirades>

<http://www.esbaluard.org/ca/activitats/699/proyecto-museu>

+10

Intervencions / Projectes Relacionals

- Dones Dadà
- Paul Morrissey: La sombra de Andy Warhol
- FIVA. Festival Internacional de VideoArt
- Aquest Laboratori no té nom: Estratègies, eines i desenv. del lab. d'imatge i escena ESADIB
- Ecuador bajo tierra
- Gustavo Tabares. Charrúa
- Las Ahijadas. Un projecte de William James
- ...

+ info:

<http://www.esbaluard.org/ca/activitats/694/dones-dada>

<http://www.esbaluard.org/ca/activitats/708/paul-morrissey-la-sombra-de-andy-warhol>

<http://www.esbaluard.org/ca/activitats/731/observatori-aquest-laboratori-no-te-nom-estrategies-eines-i-desenvolupament-del-laboratori-dimatge-i-escena-a-lesadib>

<http://www.esbaluard.org/ca/activitats/734/ecuador-bajo-tierra>

<http://www.esbaluard.org/ca/activitats/737/gustavo-tabares-charrua>

<http://www.esbaluard.org/ca/activitats/733/observatori-las-ahijadas-un-projecte-de-william-james>

335

Activitats dins el museu

+ info:

<http://www.esbaluard.org/ca/activitats/culturals?any=2016>

<http://www.esbaluard.org/ca/activitats/educatives/?any=2016>

<http://www.esbaluard.org/ca/activitats/155/centres-educatius>

- 252 visites guiades per a centres educatius
- Activitats escolars per a 6.312 alumnes de 89 centres educatius
- Activitats amb la participació de 894 persones en risc d'exclusió social
- 46 visites guiades a grups en risc d'exclusió social i tallers
- 9 visites guiades i 2 tallers per a gent gran / 2 tallers Inter generacionals
- 6 tallers familiars amb la participació de 800 persones
- Aula d'adults
- Col·loquis / conferències / seminaris
- Projeccions audiovisuals
- Música / Teatre / Dansa
- Trobades, encontres, festivals, *premieres*, *master class*, *workshop* ...

Paisatges Sostenibles

<http://www.esbaluard.org/ca/activitats/685/paisatges-sostenibles-des-baluard>

Laboratori B - Les Clíniques d'Es Baluard

<http://www.esbaluard.org/ca/activitats/725/laboratori-b>

Producció de Ciutat de Vacances

<http://www.esbaluard.org/ca/activitats/746/ciutat-de-vacances-ciudad-de-vacaciones>

Seminari de formació permanent de professorat

<http://www.esbaluard.org/ca/activitats/679/segundo-seminario-de-formacion-de-profesorado-es-baluard>

Projecte MUSEU

<http://www.esbaluard.org/ca/activitats/699/proyecto-museu>

III Encontre de Voluntariats

<http://www.esbaluard.org/ca/activitats/752/iii-encuentro-de-voluntariados>

FES - Festival d'Arts Escèniques i Musicals d'Estiu

<http://www.esbaluard.org/ca/activitats/716/fes16-festivales-de-verano-en-es-baluard>

+76 esdeveniments privats

+10

Activitats fora del museu

- Exposició Islas y Horizontes al CEART de Fuenlabrada. Madrid
- Exposició Estar-ne al corrent a Eivissa
- Presentació Beca DKV a Eivissa
- Projecte de curtmetratges d'Isaki Lacuesta a Menorca
- “Es Baluard en Moviment” a Inca
- Accions Educatives al barri de Son Gotleu
- Presentacions de projectes de l'Àrea de Desenvolupament Educatiu
- Projecte Las Ahijadas de William James a Gènova
- Concurs d'art urbà de l'Ajuntament de Palma
- Projecte europeu “The Spur”
- II Encuentro de Cultura y Ciudadania. Madrid
- ...

+ info:

<http://www.esbaluard.org/ca/exposicions/149/islas-y-horizontes>

<http://www.esbaluard.org/ca/exposicions/144/estar-ne-alcorrent-1>

<http://www.esbaluard.org/ca/activitats/748/es-baluard-en-moviment-menorca>

<http://www.esbaluard.org/ca/activitats/724/presentacio-a-eivissa-de-programes-de-suport-a-artistes-i-de-la-beca-de-produccio-a-la-creacio-videografica-dkv-es-baluard>

70

Convenis Col·laboració

- Universitat de les Illes Balears
- CEF - Escola de imatge i so
- Cluster del Còmic i Nous Media
- Arts Santa Mònica
- Institut d'Estudis Baleàrics
- British Council
- Evolution Film Festival
- Col·legi Oficial de guies turístics
- Primer Escalón
- SARquavitae
- Orquestra Simfònica de les Illes Balears
- Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana
- ...

DESENVOLUPAMENT EDUCATIU, FORMACIÓ I PROGRAMES PÚBLICS

Estudiants, famílies, nens, joves, gent gran, col·lectius en risc d'exclusió...

+ 6000 Escolars de 89 Centres Educatius

+ 890 Docents

+ 900 Persones de col·lectius en risc

+ ...

21 DISSABTES D'ART + 800 PARTICIPANTS

Empresas col·laboradores

Entitats col·laboradores

Universitat
de les Illes Balears

Media Partners

Col·lectius

Reflecta, Formatting Architecture, Left Hand Rotation, Associació Pecan Pie, música i cultura, Associació Mecal, VanBig, Neotokyo, Associació de Varietats Locals, Societat Balear de Matemàtiques SBM-XEIX, Evolution Mallorca International Film Festival, Cine Ciutat, Primer Escalón, Los Oficios Terrestres, FICAE, Art Futura, FIVA, GOB, Associació Cultural Suau (Festival dia més curt), S'Hostal des Moixos (Produccions de Ferro)

Entitats de Formació

CEF Escola de imatge i so, Universitat de les Illes Balears, Enginyeria sense Fronteres de les Illes Balears, ESADIB Escola Superior d'Art Dramàtic de les Illes Balears, CEP

ANNEX I - Obres incorporades al fons de la Col·lecció del Museu
i Préstecs d'obres de la Col·lecció a altres institucions al llarg de l'any 2016

Any 2016 - Obres d'Art incorporades al fons de la Col·lecció

AUTOR		TÍTOL OBRA	DATA
LLINATGES	NOM		
Socias	Antoni	Mother Painting 22	1978-2000
Socias	Antoni	Mother Painting 23	1978-2002
Najjar	Michael	Spacewalk	2013
Braque	Georges	La plage de Varengeville	1956
Tàpies	Antoni	Matèria en forma d'aixella	1968
Miró Ferrà	Joan	Peinture	1949
Miró Ferrà	Joan	Femme, oiseaux	29/04/1976
Miró Ferrà	Joan	Tête	20/07/1976
Miró Ferrà	Joan	Tête	1976
Miró Ferrà	Joan	Une boule	1972
Miró Ferrà	Joan	Deux boules	28/05/1972
Miró Ferrà	Joan	Cercle rouge, étoile	1965
Miró Ferrà	Joan	Femme, oiseau	1974
Miró Ferrà	Joan	Femme, oiseau	27/03/1972
Miró Ferrà	Joan	Femme	30/08/1973
Miró Ferrà	Joan	Personnage et oiseau	31/12/1965
Miró Ferrà	Joan	Dans l'espace I	1966
Miró Ferrà	Joan	Personnage	1979
Miró Ferrà	Joan	Personnage, oiseau	1979
Miró Ferrà	Joan	Personnages, oiseaux	1976
Miró Ferrà	Joan	Femme, oiseau	1977
Barceló Artigues	Miquel	Rabbit's trails	1987

Any 2016 - Préstecs d'obres de la Col·lecció a altres institucions

ARTISTA: WIFREDO LAM

OBRES: 1

EXPOSICIÓ: "WIFREDO LAM"

ENTITAT ORGANITZADORA: MUSEO NACIONAL CENTRO DE ARTE REINA SOFÍA, MADRID-TATE MODERN, LONDRES

LLOC I DATES: Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, Madrid, del 6 d'abril al 15 d'agost de 2016

LLOC I DATES: Tate Modern, Londres, del 14 de setembre de 2016 al 8 de gener de 2017

ARTISTA: JOAN ANTONI FUSTER I VALIENTE

OBRES: 1

EXPOSICIÓ: "PAISATGE OBSERVAT"

ENTITAT ORGANITZADORA: MUSEU DE POLLENÇA

LLOC I DATES: Museu de Pollença, Pollença, de l'1 d'abril al 15 de maig de 2016

<https://vimeo.com/210604318>